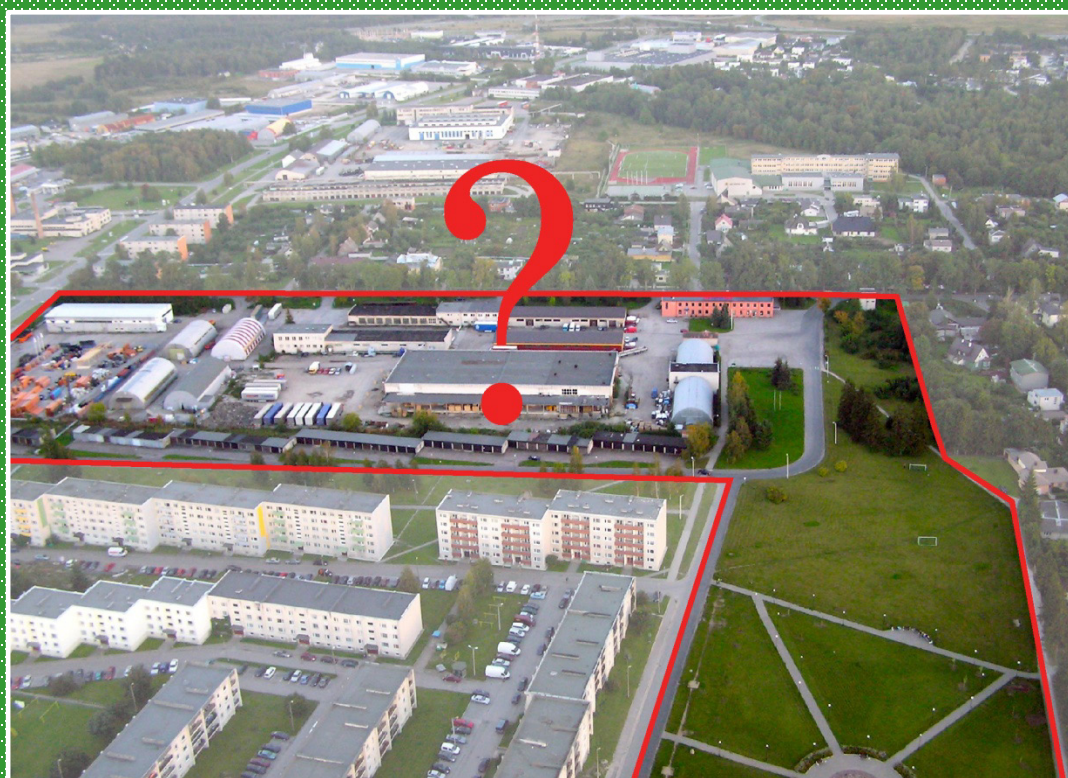

Saue linna

keskusala küsitlusuuring

Tellija: Saue linnavalitsus

Koostaja: Linnalabor

Olle Järv, Kadri Koppel, Regina Viljasaar

Mai 2013

linnalabor

Sisukord

Sissejuhatus	2
1. Metoodika	3
2. Vastajate profiil	4
3. Tulemused	5
3.1 Huvi Saue linna arengus kaasa rääkimisel	5
3.2 Vajadus linnakeskuse järele	5
3.3 Hinnang Saue linna keskuse olemasolevale olukorrale	7
3.4 Soovid Saue linnas pakutavate teenuste kohta	8
3.5 Saue linna väärtused, mida arendamine ei tohi kahjustada	10
3.6 Ootused keskusala kohta linna elukeskkonna parandamiseks	11
3.7 Keskusala arendamise prioriteedid	13
3.8 Soovid vaba aja veetmiseks tulevases keskus	14
3.9 Inimeste täiendav tagasiside	15
Kokkuvõte	17
Lisad	18
Lisa 1. Küsitluse ankeet (paberil)	18
Lisa 2. Vastaja profiili mõju vastustele dispersioonanalüüsi põhjal	19
Lisa 3. Küsimusele nr. 5 vastanute märksõnad vastanute lõikes	20
Lisa 4. Küsimusele nr. 7 vastanute märksõnad vastanute lõikes	22
Lisa 5. Küsimusele nr. 9 vastanute märksõnad vastanute lõikes	24
Lisa 6. Vastajate täiendavad arvamused, ettepanekud ja kommentaarid	25

Sissejuhatus

Saue linna nn keskusala ehk Tule, Koondise ja Pärnasalu tänavate vahelist piirkonda on pikalt linna keskuseks mõeldud, kuid siiani puuduvad kokkulepped, millist keskust linlastele ja ümberkaudsetele elanikele vaja on. Käesolev aruanne annab ülevaate Saue linna elanike hulgas läbiviidud antud keskusala käsitleva küsitlusuuringu tulemustest.

Küsitlusuuring on üks osa Saue linnavalitsuse poolt algatatud osalusplaneerimise protsessist, kus igal inimesel on võimalus anda oma panus ning mille tulemusel luuakse Saue linna keskuse visioon. Visioonist juhinduvalt koostatakse lähteülesanne detailplaneeringule. Linnavalitsust abistab selle protsessi kavandamisel ja läbiviimisel linnateemade kompetentsuskeskus MTÜ Linnalabor.

Küsitluse eesmärgiks oli selgitada esiteks Saue linlaste ja Saue linnaga seotud väärtuseid, inimesete hinnagud praegusele olukorrale nõ keskuslal ja teiseks nende tuleviku ootused, soovid ja vajadused tulevase keskuse suhtes. Kaudselt oli küsitluse eesmärk linna elanikke käimasolevast protsessist teavitada ja kutsuda aktiivselt kaasa rääkima.

Saadud tulemused on sisendiks osalusplaneerimise protsessi järgnevatele etappidele.

Metoodika

Küsimustiku koostas MTÜ Linnalabor ja lõplikult valmis koostöös Saue Linnavalitsusega (lisa 1).

Küsitlus viidi läbi ajavahemikus 19. aprill kuni 5. mai 2013.

Küsitluse sihtgrupiks oli Saue linna elanikud ja need, kes on igapäevaselt Saue linnaga seotud. Nende arvamuste teada saamiseks kasutati tõenäosusliku valikuuringu lähenemist rakendades kahte meetodit. Esiteks kasutati postiküsitluse meetodit jagades paberile trükitud küsimustik kohaliku lehe, Saue Sõna 19. aprilli numbri vahel kõikidesse Saue kodudesse, mis tuli toimetada Saue Linnavalitsuse välja pandud kogumiskastidesse 12. maiks. Kokku jagati lehe vahel laiali 2500 küsitlusankeeti. Teiseks seati küsitlus üles Saue linna kodulehele. Veebiküsitluse vormistuse ja ankeedi kättesaadavuse tagamise korraldas Saue Linnavalitsus. Postiküsitlusega anti kõikidele Saue linna leibkondadele võimalus uuringus osaleda ja teisalt internetiküsitlusega sooviti arvutikasutuskusega vastajatele küsitluses osalemine võimalikult mugavaks teha.

Küsitluse lõppedes sisestasid Saue Linnavalitsus väljatrükitud küsimustikud elektroonilisse andmetabelisse ühendades need algselt elektrooniliselt vastatud küsimustikega ning seejärel edastati andmete koondtabel ja küsitluslehed küsitlusuuringu analüüsi teostajale, MTÜ Linnalaborile.

Küsitlusele vastas kokku 146 inimest, kellest 96 täitsid küsitlusankeedi elektrooniliselt ja 50 paberil. Vastamise protsenti võib hinnata väga madalaks hoolimata sellest, et ankeediga koos jagatud Saue Sõna esikaanel oli küsitluse läbiviimisest pildiga artikkel ning eelmises lehes (5. aprill) oli küsitluse eelteade. Samas ei ole see üllatav, kuna rakendati madala osalemisprotsendiga küsitlusmeetodeid, kus vastamine oli täiesti vabatahtlik, iseseisvalt täidetav ja osalemise motiveerimiseks mõeldud individuaalseid meeldetuletusi ei rakendatud.

Vastuste andmetöötlus viidi läbi MS Excel tarkvaraga. Küsimuste nr 5, 7 ja 9 puhul vastused (ühest sõnast kuni mitme lauseni) kategoriseeriti ja jaotati üldisemateks valdkondadeks lähtudes Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“ jaotusest. Kategooriate ja valdkondade loomine on subjektiivne protsess, kus on proovitud leida parim võimalik tulemus küsitlusele vastanute vastuste üldistamiseks.

Vastuste sagedusjaotused ja keskmised näitajad leiti ning statistiline analüüs viidi läbi tarkvaraprogrammiga SPSS. Statistilises analüüsimises kasutati dispersioonanalüüsi, et tuvastada, kas ja kuidas küsitluses vastanud inimese profiili tunnused ning täidetud ankeedi tüüp mõjutavad vastuste kujunemist. Küsimuste 5, 6, 7 ja 9 puhul vaadeldi esiteks kuidas üleüldiselt antud küsimusele vastamine on seotud inimese tunnustest ja teiseks, kuidas vastaja välja toodud märksõnade esinemine märksõnade üldisemates valdkondades on seotud tema tunnustest. Teatud inimgrupi märksõnade esinemise erinevus statistiliselt olulisel määral teatud märksõnade üldisemas valdkonnas tähistab selle valdkonna olulisust antud inimgrupile. Küsimuse nr 8 puhul hinnati, kuidas vastaja prioriteetide jagunemine on seotud tema tausta tunnustest. Teisisõnu, kas teatud inimgrupid on hinnanud prioriteete erinevalt statistiliselt olulisel määral.

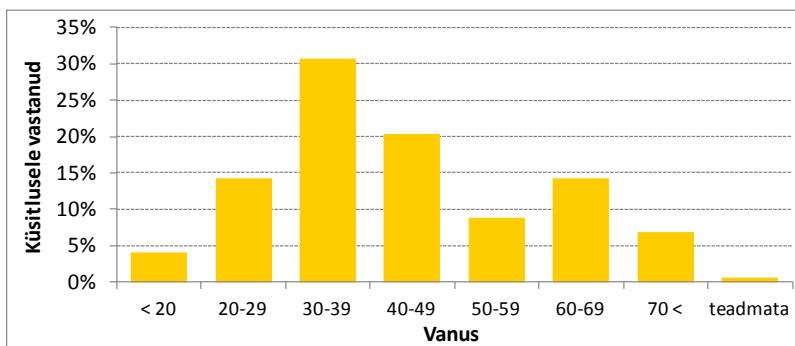
Analüüsi kaasati küsitlusele vastanute taustaprofiili üheksa tunnust, kus vastajad on jagatud gruppidesse järgmiselt:

- Sugu (mees; naine)
- Vanus (alla 20 aastane; 20 – 39 aastane; 40 – 59 aastane; 60 aastane ja vanem)
- Elukoht (Saue eramupiirkond; Saue kortermajade piirkond; muu)
- Töökoht (Saue linn; Tallinn; muu Eesti; ei tööta ega õpi)
- Leibkonna inimeste arv (üks inimene; kaks kuni neli inimest; viis ja enam inimesi)
- Laste arv leibkonnas (ei ole lapsi; üks laps; kaks last; kolm ja enam lapsi)
- Saue linnas elatud aastad (1 – 3 aastat; 4 – 9 aastat; 10 – 19 aastat; 20 aastat ja rohkem)
- Kontaktandmete jagamine küsitluses (jah; ei)
- Täidetud ankeedi vorm (elektrooniline; paberankeet)

Statistilise analüüsi tulemused on välja toodud lisa 2. Välja tulnud statistiliselt olulised erinevused on täpsemalt kajastatud vastavates tulemuste peatükkides.

Vastajate profiil

Küsitlusele vastas kokku 146 inimest, kellest enamik olid naised (63%). Noorim vastaja oli 13 ja vanim üle 80 aastane ja poolte vastanute vanus jäi vahemikku 33 kuni 54 aastat. Vastanute keskmine vanus oli 43 aastat. Vanuselist jaotumist selgitab täpsemalt joonis 1.

Joonis 1. Küsitlusele vastanute vanuseline jagunemine.

Vastanutest 90% elab Saue linnas, kusjuures 49% eramutes ja 41% korterelamutes (tabel 1). Ülejäänud vastajatest elab ümbritsevas Saue vallas (4%) või mujal Eestis (6%). Vastanute töö või õppimise asukohaks on märkinud 30% Saue linna, 42% Tallinna ja 12% muu Eesti. Ülejäänud 16% ei õpi ega tööta. Täpsemalt on vastanute jagunemine tema elukoha ja töö- või õppekoha järgi välja toodud tabelis 1. Kokkuvõttes on vastanutest 95% Sauega seotud igapäevaselt, kas seal elades ja/või töötades-õppides.

Tabel 1. Küsitlusele vastanute jagunemine elukoha ja töö- või õppekoha järgi.

	Töökoht				kokku
	Saue linn	Tallinn	ei tööta ega õpi	muu Eesti	
Elukoht					
Saue eramute piirkond	13%	24%	6%	6%	49%
Saue korterelamute piirkond	12%	14%	10%	5%	41%
Saue vald	3%	1%	0%	0%	4%
muu Eesti	2%	3%	0%	1%	6%
kokku	30%	42%	16%	12%	100%

Küsitlusele vastanutest 17% elab leibkonnas, kus on üks täiskasvanu, 60% elab kahe täiskasvanuga leibkonnas ja ülejäänud 24% elab leibkonnas, kus on kolm või enam täiskasvanut (tabel 2). Keskmiselt elab vastanu leibkonnas 2 täiskasvanut. Vastanutest 59% on leibkonnas vähemalt üks laps ja keskmiselt on leibkonnas 1,2 last. Vastanutest 4 ei avalda oma leibkonna profiili. Täpsemalt on 143 küsitluse vastanute jagunemine leibkonna moodustavate täiskasvanute ja laste lõikes välja toodud tabelis 2.

Tabel 2. Küsitlusele vastanute jagunemine leibkonna moodustavate täiskasvanute ja laste arvu lõikes.

Leibkonna suurus	Laste arv				kokku
	0	1	2	3 ja enam	
üks täiskasvanu	11%	5%	1%	0%	17%
kaks täiskasvanut	17%	11%	20%	11%	59%
kolm ja enam täiskasvanut	13%	3%	5%	3%	24%
kokku	41%	19%	26%	14%	100%

Küsitlusele vastanutest, kes elavad Saue linnas (90%), on Saue elanud keskmiselt 17 aastat ning pooled vastanutest on Saue elanud vahemikus 7 kuni 34 aastat. Vastanutest 11% on Saue uued elanikud (alla kolme aasta), 21% alla kümne aasta ja 21% on Saue linnas elanud alla 20 aasta. Ligi pooled vastanutest (46%) on Saue elanud rohkem kui 20 aastat ning 1% on elanud aastad teadmata. Kõigest 3% Saue linnas elavatest vastanutest plaanivad lähima kahe aasta jooksul Saue linnast ära kolida.

Vastanutest 52% soovib olla edasistest Saue keskusalade arengutest kursis ning on andnud selleks ka oma kontaktandmed (telefon ja/või e-posti aadress).

Tulemused

3.1 Huvi Saue linna arengus kaasa rääkimisel

Esimese küsimuse eesmärgiks oli välja selgitada, milline on vastaja hoiak linnaarengu küsimustes kaasa rääkida ning sellest tulenevalt valmisolek osaleda keskusala visiooni loomise protsessis. Vaid kaks küsitluses osalenut jätsid antud küsimuse vastamata. Statistiline analüüs näitas, et oluliselt suuremal määral on huvitatud Saue linnarengutes kaasa rääkima need vastajad, kes elavad Saue linnas. Lisaks on oluliselt suuremal määral huvitatud kaasa rääkima need, kes lisasid küsitlusele oma kontaktandmed.

Küsitluse tulemustest selgus, et üle pooled (61%) vastanutest jälgib Saue linna arenguid ning soovib linnaelu korraldamises osaleda (tabel 3). 19% vastanutest on linnas toimuvaga kursis, ent ei soovi linnaelu korraldamises kaasa rääkida. Sama palju (19%) vastanutest ei ole seniste arengutega hästi kursis, kuid sooviksid tulevikus enam kaasa rääkida. Vaid 1% vastanutest ei ole kohalike arengutega kursis ega soovi osaleda.

Tabel 3. Küsimusele nr. 1 vastuste jagunemine.

Milline on Teie huvi Saue linna arengus kaasa rääkida?	
olen arenguid jälginud ja soovin osaleda	61%
olen arengutega kursis, kuid ei soovi osaleda	19%
ei ole arengutega kursis, kuid soovin osaleda	19%
ei ole arengutega kursis ega soovi kaasa rääkida	1%
kokku	100%

Seega 80% vastanutest on huvitatud Saue linna edasistes arengutes, sh keskuse arendamise küsimustes kaasa rääkima.

3.2 Vajadus linnakeskuse järele

Küsimusele nr 2 vastanutest 71% tunnevad Saue puudust linnakeskusest, kuhu koonduvad erinevad teenused ja tegevused: 30% vastajatest pidasid taolise keskuse loomist väga oluliseks ning 41% pigem oluliseks (tabel 4). Statistiline analüüs näitas, et oluliselt suuremal määral tunnevad teenuseid ja tegevusi koondavast linnakeskusest puudust need vastajad, kellel on viie ja enam liikmelised leibkonnad võrreldes ühe inimese leibkondadega.

Küsitlusele vastanutest 29% ei igatse Sauele koondunud linnalist keskusala: 10% ei pea keskuse loomise küsimust üldse oluliseks ning 19% pigem ei tunne vajadust keskuse järele.

Tabel 4. Küsimusele nr. 2 vastuste jagunemine.

Kas Te tunnete Saue puhul puudust linnakeskusest, kuhu on koondunud erinevad teenused ja tegevused?	
jah, väga	30%
jah, pigem tunnen	41%
ei, pigem ei tunne	19%
ei, üldse ei tunne	10%
kokku	100%

Lisaks üldisele hinnangu andmisele, paluti täiendavalt oma seisukohta uue linnakeskuse vajalikkuse osas selgitada avatud vastusega küsimuses nr 3, millele oma selgituse andis üle poole (64%) küsitluses osalenutest. Statistiline analüüs näitas, et oluliselt rohkem selgitasid oma küsimuse nr 2 valikut mehed, paberankeedi täitnud vastajad võrreldes internetis vastajatega ja nooremad vastajad võrreldes üle 60 aastastega.

Nende vastajate, kes pigem tunnevad koondunud linnalisest keskusest Sauel puudust, täiendavad selgitused oma vastuse põhjendamiseks on koondatud tabelis 5. Kõige enam, 20% juhtudel toodi välja keskuse olulisus funktsioone (teenuseid) koondava kohana. 12% juhtudest peeti oluliseks keskusala äratuntavust ning asjaolu, et keskusega saab luua linnala omase äratuntava imago. 9% vastanutest leidis, et keskuse loomine teeks elu Sauel mugavamaks ning et keskus võimaldab luua elava ja huvitava linna õhkkonna.

“Sae pubul on kõik kuidagi laiali pillutatud ja suvaline, paistab nagu absoluutselt mitte mingit linnaplaneerimist poleks toimunud.”

“Olen küll harjunud erinevaid teenuseid välja pool Sauet kasutama, kuid oma linnas olemasolevad võimalused teeksid elu palju mugavamaks ja rõõmsamaks.”

Levinud oli seisukoht, et igal linnal peaks olema keskus (8%) kui selline ning et täna peavad paljud sauelased keskuseks Tallinnat (7%). Keskuse arendamise teemat peeti vajalikuks teenindus- ja kaubanduspindade (8%), koosviibimise kohtade (4%), tegevuste ja ürituste (4%) vähesuse tõttu. Täna ruumikasutust silmas pidades toodi välja, et olemasolev keskusala on visuaalselt häiriv (5%) ning et tööstus ei sobi linna keskele (3%), keskust võrreldi ka kolhoosikeskusega (2%). Samuti toodi välja iseloomustavaid märksõnu nagu: magala, autokeskne linn ning puudus jalakäijasobralikkusest. Samas esines ka kahtlus uue keskuse arendamise tasuvuse osas.

“Sauel eelistatakse autojuhte, jalakäijatele ei ole uute ehitiste (poodide, jm) ümbruses eriti mõeldud. Keskus, mida planeerite võiks olla autovaba.”

Tabel 5. Linnakeskusest puudust tundvate vastanute küsimuses nr. 3 põhjenduste jagunemine.

Põhjendus, miks tuntakse linnakeskusest puudust.	
vajalik on funktsioonide koondumine	20%
puudub äratuntav keskus, väikelinna imago (sh maamärk)	12%
keskus muudaks elu mugavamaks	9%
keskus loob elava & huvitava linnaõhkkonna	9%
puudub teenindus ja/või kaubandus	8%
linnal peab olema keskus	8%
keskus on hetkel Tallinn	7%
visuaalselt häiriv olukord (park & laohooned)	5%
puudus on tegevustest ja/või üritustest	4%
puudub koosviibimiskoht	4%
tööstuse tuleb välja viia	3%
hetkel on olukord "kolhoosikeskus"	2%
puudub keskne kultuurikeskus	2%
puudus on jalakäijasobralikkusest (kõnniteed)	2%
piisavalt kompaktne (kõik jalgsikäigu kaugusel)	1%
oht on magalaks muutuda	1%
uuel keskusel pole perspektiivi (rahalise tasuvuse kahtlus)	1%
keskuse park kutsub seaduserikkumistele (alaealiste kambad)	1%
hetkel on autokeskne linn	1%
kokku	100%

Nende 29% vastanute, kes Sauel keskusest puutust ei tunne, täiendavad selgitused oma vastuse põhjendamiseks on koondatud tabelis 6. Kõige enam, 40% nendest mainis, et ollakse rahul olemasoleva olukorraga ega igatseta suuremat teenustevalikut (4%).

“Olen kogu oma pika elu Sauel elanud ja praeguse korraldusega täiesti rahul.”

Saue linna peetakse piisavalt kompaktseks, st kõik vajalik on jalutuskäigu kaugusel kättesaadav (21%) ning et uuel keskusel ei ole perspektiivi (8%), sest keskuseks peetakse Tallinnat (11%) ja Sauet Tallinna

magalaks (4%). Toodi ka välja mure keskusalale olemasoleva pargi allesjäämise osas (4%) ja arvamust, et keskus peaks paiknema kas mõisa või raudtee jaama juures (2%) või arvamust, et suuremahuline hoonestus Sauele ei sobi (2%). Samuti toodi märksõnana välja teadmatus edasiste plaanide osas (2%), mis tekitab pigem keskuse arendamise osas skeptilist hoiakut (2%).

“Kui keskusesse üldse ehitada, siis minimaalselt, sest park peaks kindlasti säilima ja selle ümbrusesse ei sobi suured ehitised.”

Tabel 6. Linnakeskusest mitte puudust tundvate vastanute küsimuses nr. 3 põhjenduste jagunemine.

Põhjendus, miks ei tunne linnakeskusest puudust.	
rahul olemasoleva olukorraga	40%
piisavalt kompaktne (kõik jalgsikäigu kaugusel)	21%
keskus on niigi Tallinn	11%
uuel keskusel pole perspektiivi	8%
suuremat teenuste kontsentratsiooni pole vaja	4%
Saue on Tallinna magala	4%
keskuse park peab jääma	4%
teadmatus	2%
uuel keskusel pole perspektiivi (rahalise tasuvuse kahtlus)	2%
keskuse asukoha eeldus rikutud (mõisa ja raudteejaama ümbrus)	2%
suuremahuline hoonestus ei sobi	2%
kokku	100%

3.3 Hinnang Saue linna keskuse olemasolevale olukorrale

Küsimusele nr 4, mis koosnes neljast küsimuse paarist, jättis keskmiselt vastamata 9% vastanutest.

Küsimusele vastanutest hinnang esimese küsimuse paari puhul jäi võrdseks: 52% pidas keskuse tänast hoonestust visuaalselt häirivaks, samas kui 48% vastanute arvates on keskuse tänane nägu loomulik osa Saue linnapildist (tabel 7). Enamus (75%) vastajatest oli seisukohal, et tänane olemasoleva keskusalale olukord ei sega linnas liikumist ning 25% leidis, et tänane ruumikorraldus mõjutab liikumistrajektoore, kuivõrd ollakse sunnitud keskusalast ringiga mööda minema. Selle küsimuse vastus on tõenäoliselt seotud linnas liikumise viisiga: autokasutajate liikumistrajektoor on keskusalale piiretest vähem häiritud.

Suurem osa (69%) nõustus, et täna on Saue keskuses liiga vähe teenuseid. Statistiline analüüs näitas, et statistiliselt oluliselt erineb antud küsimuse paari valik meeste ja naiste vahel, kuna naiste arvates on olemasolevas keskuses pigem liiga vähe teenuseid. Kõige ühisem hinnang vastajate hulgas oli viimase küsimuse paari valik: 72% vastanutest eelistab, et keskusalal toimuksid põhjalikud ümberkorraldused.

Tabel 7. Küsimuses nr. 4 esitatud väidetega nõustumine nelja väite-paari puhul.

Kuidas hindate Saue linna keskuse praegust olukorda?			
Keskuse hoonestus on visuaalselt häiriv	52%	48%	Keskus on minu jaoks loomulik osa Saue linnapildist
Keskus ei sega mu liikumist linnas	75%	25%	Keskus mõjutab mu liikumist linnas, sest pean ringiga minema
Keskuses on liiga vähe teenuseid	69%	31%	Keskuses on piisavalt teenuseid
Eelistan, et keskuse alal toimuks põhjalikud ümberkorraldused	72%	28%	Mulle sobib, kui keskus jääb nii, nagu ta on

3.4 Soovid Saue linnas pakutavate teenuste kohta

Küsimusele nr 5 vastas 88% kõigist vastanutest ja ülejäänud 12% ei avaldanud oma arvamust. Siin paluti vastajatel välja tuua kuni 5 teenust, millest täna Saue puudus on ning mille lisandumine tõstaks linnas elamise kvaliteeti. Osad vastanud tõid välja rohkem puuduvaid aspekte.

Tabel 8 annab ülevaate sellest, milliste valdkondade teenustest puudust tuntakse ning sellest kui paljud vastanutest erinevate teenuste järgi vajadust tundsid. Täpsemalt on vastanute poolt mainitud märksõnade jagunemine valdkondade lõikes välja toodud lisas 3.

Kõige sagedamini, 43% vastanutest märkis olulisemaks parendamist vajavaks valdkonnaks kaubanduse (tabel 8). Teistest statistiliselt oluliselt rohkem mainisid siia valdkonda kuuluvaid märksõnu naised võrreldes mehed, need kes elavad Saue kortermajade piirkonnas võrreldes eramajade piirkonnas elavate vastajatega ja need, kes töötavad Saue võrreldes nendega, kes töötavad Tallinnas või ei tööta. Kaubandusega seotud märksõnu tõid oluliselt rohkem need, kelle leibkonnas on vähemalt kaks last võrreldes ilma lasteta leibkondadele ja need, kes lisasid küsitlusele oma kontaktandmed ja kes täitsid paberankeedi.

Ligi kolmandik (32%) vastanutest tõi välja spordi- ja puhketeenusega seotud aspekte. Statistiliselt oluliselt rohkem rõhutasid seda valdkonda need vastajad, kelle leibkonnas on vähemalt kaks last võrreldes vastajatega, kelle ei ole lapsi ja need, kes lisasid küsitlusele oma kontaktandmed. Samaväärselt (31%) toodi välja toitlustuse ja majutusega seotud aspekte. Siia valdkonda kuuluvaid märksõnu märkisid statistiliselt oluliselt rohkem alla 40 aastased vastajad võrreldes vanemate vastajatega ja need, kellel on 2-4 liikmeline leibkond võrreldes suuremast leibkonnast pärit vastajaga. Ka kontaktandmed lisanud vastajad tõid seda valdkonda rohkem välja kui anonüümseks jääda soovivad. Söökohtade osas lisati mitmel juhul täpsustuseks, et soovitakse näha söögikohti, mis oleks hubased ja atraktiivsed ning pubisid, mis oleks meeleolukaid ning kus oleks õhtuti elav muusika. Samuti väljendati mitmel korral soovi hooajaliste välikohvikute järele.

Võrdselt oluliseks (vahemikus 19%-23% vastajatest) peeti nii tervishoiu, kultuuri, avalike teenuste, meelelahutuse, hoolekande kui muude teenuste (pangandus, telekommunikatsioon, juuksur jne) kättesaadavust Saue linnas. Kultuuri valdkonda kuuluvaid märksõnu tõid statistiliselt oluliselt rohkem välja naised ja need vastajad, kes töötavad Saue linnas võrreldes vastanutega, kes ei tööta ega õpi. Lisaks kultuuri märksõnade mainimine kasvas vastaja vanusega. Hoolekande valdkonda käsitlesid rohkem üle 60 aasta vanused vastajad võrreldes alla 30 aastastega. Muu teeninduse valdkonda kuuluvaid teenuseid märkisid oluliselt rohkem need, kes lisasid küsitlusele oma kontaktandmed.

Tervisteenuste osas toodi välja märksõnad nagu veeprotseduurid, taastusravi ja statsionaarne-ravi. Samuti mitmeid väikelastele suunatud teenuseid nagu: võimlemine, muusikatunnid ja veeprotseduurid. Toodi välja, et linnas puuduvad erinevate pankade (SEB, Nordea, Sampo) kontorid ning et panga ning postiteeninduse lahtioleku aeg on hetkel ebamugavalt lühike. Täpsemalt tuntakse puudust kohtadest, mis korraldaksid meelelahutuslikke üritusi keskealistele. Samuti toodi välja, et puudub koht, mis pakuks meelelahutust puudega noortele. Soovitud meelelahutusliku teenusena mainiti ka mängude tuba, kus saaks mängida nt piljardit või koroonat.

Vähem (15%) vastanutest mainis vajadust arendada transpordi ja liikuvuse ning teenuseid, kusjuures statistiliselt oluliselt rohkem mainisid seda valdkonda need vastajad, kes on Saue linnas elanud kuni kolm aastat või siis üle 20 aasta võrreldes teiste vastanutega. Transpordi ja liikumise teemadel soovitakse, et linnas oleks ühtne ühistranspordipeatus või jaam, kus on koos hea rongi, bussi ja takso teenus. Sooviti paremat teavitamise korraldust ühistranspordi liikumise kohta, näiteks vastava infotabloo näol. Tallinna suunal soovitakse näha usaldusväärsemat bussi-/marsruuttakso-ühendust, mis teenindaks linlasi ka hilisõhtul (kuni 00.00) ning tihedamat bussigraafikut pühapäevadel. Paremat ühistranspordiühendust soovitakse nii Keila kui Saku suunal.

Vaba aja ja huvitegevuse alla kuuluvaid teenuseid tõi välja samuti 15% vastanutest, kusjuures statistiliselt oluliselt rohkem mainisid siia valdkonda kuuluvaid märksõnu need vastajad, kes täitsid paberankeedi ja need, kes Saue elanud vähem kui 20 aastat võrreldes kauem Saue linnas elanud vastajatega.

Tabel 8. Küsimusele nr. 5 vastatud märksõnade jagunemine valdkonniti ja valdkonda maininute vastajate osakaal kõigist vastanutest.

Millised teenused on Teie meelest Saue linnast praegu puudu?		
valdkond	märksõnad	vastanuid
kaubandus	19%	43%
sport & puhketeenus	13%	32%
toitlustus & majutus	11%	31%
muu teenindus	9%	23%
tervishoid	8%	23%
kultuur	7%	22%
avalik teenus	7%	21%
meelelahutus	7%	19%
hoolekanne	6%	19%
transport & liikumine	6%	15%
vaba aeg & huvitegevus	5%	15%
elamispind	1%	2%
kokku	100%	

Kergliikluse osas soovitakse näha nii linnasiseste kõnniteede kui kergliiklusteede loomist. Eraldi toodi välja seisukohta, et linnas puudub täna jalakäijate tänav, mis tõmbaks inimesed ja teenused kompaktselt kokku. Linnast välja suubuvate kergliiklusteede osas toodi välja Saku ja Vääna jõe suunad, millest viimane looks ühenduse puhkealaga.

Vaid 2% vastanutest mainis vajadust uute elamispindade järele, eriti just rendipindade näol, mis parandaks Saue linna kinnisvaraturu kvaliteeti ja mitmekesisust seda.

Kõige sagedamini välja toodud märksõnad on välja toodud tabelis 9. Kolm kõige populaarsemat märksõna, mida vastanud sauelased linna keskuses kõige enam näha sooviksid ning mis vastanute arvatest tõstaks linnas elamise kvaliteeti on turg (18%), erinevas vanuses lastele tegevusi pakkuv mänguväljak (16%) ning kino (16%).

Tabel 9. Küsimusele nr. 5 kõige rohkem mainitud märksõnad vastanute lõikes.

Märksõnad, mille vähemalt 5% vastanutest puuduva teenusena on maininud			
märksõna	vastanuid	märksõna	vastanuid
turg	18%	lasteaed, lastesõim	6%
mänguväljak (erinevatele vanustele)	16%	eakate pansionaat	6%
kino	16%	jalatsipood	6%
kohvik	12%	kergliiklustee	6%
kultuurikeskus, kultuurimaja	12%	kiirtoidukoht	5%
riidepood	12%	pubi	5%
sportimisvõimalus (sh trennid)	10%	lastehoid (sh väikelaste, päevane/öhtune)	5%
tööstuskaubad	9%	tervisekeskus	5%
kaubanduskeskus	9%	vaba aja tegevus noortele	5%
saun	9%	perearstikeskus	5%
pangateenus	8%	roheala	5%
söögikoht	6%		

Kirjeldamaks soovitud turgu, toodi välja, et sealt peaks olema võimalik osta kodumaist, kohalikku toorainet, talutooteid ning et see peaks olema atraktiivne (nagu Nõmmel). Samuti toodi välja idee kirbuturust, kus kohalikud saavad müüa asju, mida nad enam ei vaja. Kirjeldamaks soovitud mänguväljakut, toodi välja tegevuste paljusust ning innovaatilist lähenemist, mis pakuks vaba aja veetmise

võimalusi ka kooliealistele lastele. Eeskujuna toodi välja Kadrioru ja Löwenruh mänguväljakuid Tallinnas. Samuti märgiti mitmel juhul, et linnaruumis võiks olla kiikesid.

Sportiteenuste arendamise juures on välja toodud, et puudus ei ole mitte niivõrd sportimist võimaldavates kohtades kui pakutavates sporditeenustes. Puudust tuntakse erinevat liiki treeningutest (salsa, zumba, jooga, body-pump, võimlemine) kui ekstreemspordivõimalustest.

Kuigi rohealasad kui puuduvat teenusevaldkonda mainiti vaid 5% kordadest, esitati mitmeid täpsustavaid kommentaare, mida rohealade heakorra juures silmas peetakse. Nimelt soovitakse näha rohealasad, kus oleks võimalik kogu perega mõnusasti aega veeta. Väärtustatakse mitmekesist, professionaalselt hooldatud haljastust, mitte murukörbe ning igatsetakse enam veesilmu: tehiseveekogu, purskkaeve ja valgusefekte.

3.5 Saue linna väärtused, mida arendamine ei tohi kahjustada

Küsimusele nr 6 vastas 89% kõigist vastanutest, ülejäänud 11% ei avaldanud oma arvamust. Vastajatel paluti välja tuua Saue linna väärtusi, mis ei tohiks keskuse arendamise käigus kaduda. Statistiline analüüs näitas, et olulisel rohkem vastasid antud küsimusele need, kes elavad Saue korterelamu piirkonnas ja need, kes vastasid küsitlusele elektrooniliselt ning need vastajad, kes lisasid küsitlusele oma kontaktandmed.

Saadud vastused võib üldiselt jaotada kolme suuremasse kategooriasse: looduse ja ehituslikku keskkonda ning tunnetuslikkust käsitlevad väärtused (tabel 10). Statistiline analüüs näitas, et looduskeskkonnaga seotud märksõnu tõid statistiliselt oluliselt rohkem välja need, kes vastasid küsitlusele elektrooniliselt. Tunnetuslikku valdkonda kuuluvaid märksõnu mainisid oluliselt rohkem need vastajad, kes elavad Saue korterelamute piirkonnas.

“Kindlasti ei tohiks kaduda keskusest park, muu võiks kõik ümber kujundada.”

“Haljasalad linnas, mida võiks veelgi enam olla - kus saaks sõita rattaga ja jalutada lastega.”

Küsitluses tuleb välja, et kohalike jaoks kõige olulisem väärtus, mis keskuse arendamisega kaduda ei tohiks on looduskeskkond (46% mainitud märksõnadest). Täpsemalt tuuakse linna väärtusena välja park (26 vastajat), roheline (26 vastajat) ja kõrghajastus (13 vastajat) (tabel 11). 5 vastajat märgivad olulise konkreetse väärtusena Saue mõisa allee.

“Keskuse roheala on väga ilus ja avar. Pole mõtete ehitada "kaste", pean silmas kaubanduskeskusi, mis ei sobi meie linnaruumi.”

Tabel 10. Küsimusele nr. 6 vastatud märksõnade jagunemine valdkonniti ja valdkonda maininud vastajate osakaal kõigist vastanutest.

Mis on täna Saue juures väärtuslik ja ei tohiks keskuse arendamise käigus kaduda või muutuda?		
valdkond	märksõnad vastanuid	
looduskeskkond	46%	68%
ehituslik keskkond	32%	43%
tunnetuslik	22%	25%
kokku	100%	

Ehitusliku keskkonna alla kuuluvad märksõnad hajuvad vastajate vahel ühtlasemalt (tabel 11). Olulisemana tuuakse välja, et kaduda ei tohiks täna olemasolevad teenused, hoonestus peaks püsima pigem madal: 2-3 korrust (8 vastajat), <5 korrust (2 vastajat). Olulisemate märksõnadena tuuakse välja avalik ruum (7 vastajat), mänguväljakud (6 vastajat) ja mõis (5 vastajat).

“Saue ainsaks väärtuseks on mõis. Kahjuks raudteejaama enam pole. Ka see oli väärtuslik.”

“Minu poolest võib kõik jääda nii, nagu on. Mingeid kohvikuid-öökclubisid pole kindlasti Sauele vaja.”

Kõige sagedamini toodi välja tunnetusliku väärtusena, mis keskuse arendamisega muutuda ei tohiks, linna turvalisuse küsimus (10 vastajat). Samuti peetakse oluliseks avara linnaruumi ning töökohtade säilimist keskusalal.

“Garaažid peavad kindlasti jääma. Mida korterirahvas peab tegema kui panipaigad kaovad. Majade vahel pole nügi parkimise ruumi.”

Tabel 11. Küsimusele nr. 6 vastanute märksõnad vastanute lõikes ja nende jagunemine valdkonniti.

Märksõna (valdkonniti)	Vastanuid	Märksõna (valdkonniti)	Vastanuid
Looduskeskkond	90	Ehituslik keskkond	62
Park	26	Olemasolevad Teenused	8
Rohelus	26	Hoonestus, madal (2-3korrust)	8
Kõrghaljastus	13	Avalik ruum	7
Haljastus	8	Lastemänguväljak	6
Loodus	6	Mõis	5
Roheala (sh.muruplats)	5	„Loft“	3
Mõisa allee	5	Haridushoone	3
Jaanituleplats	1	Kergliiklusteed	3
Tunnetuslik	42	Noortekeskus	3
Turvalisus	10	Hoonestus, keskmine (<5korrust)	2
Avarus	6	Pangateenus	2
Töökohad	4	Garaažid	2
Rahulik keskkond (sh vaikus)	3	Kaubandus	2
Väiksus	3	Sportimisvõimalused	1
Jalakäijasobralikkus	3	Keskväljak	1
Lapsesobralikkus	3	Ühendus Tallinnaga	1
Väikelinna atmosfäär & mastaap	2	Turg	1
Keskkonnasobralikkus	1	Restoran	1
Heakord	1	Postkontor	1
Madal liiklustihedus	1	Hajaasustus	1
Kodune	1	Purskkaev	1
Ohutu liiklemine	1		
Praegune olukord	1		
Arhitektuur	1		
Maalähedus	1		

3.6 Ootused keskusala kohta linna elukeskkonna parandamiseks

Küsimusele nr 7 vastas 88% kõigist vastanutest ja 12% ei avaldanud oma arvamust. Vastajatelt uuriti, milline peaks Saue keskus olema, et see parandaks linna elukeskkonda. Statistiline analüüs näitas, et oluliselt rohkem vastasid antud küsimusele need, kes vastasid küsitlusele elektrooniliselt.

Küsimustiku täitjate nägemust esitavaid märksõnad sellest, milline peaks tulevane keskus olema on liigitatud viide kategooriasse (tabel 12). Kõige sagedamini (64% vastanutest) peeti oluliseks mainida hoonestuse välimust, 53% vastanutest pööras tähelepanu hoonete sisule, ehk funktsioonidele. Alla poolte (40%) vastanutest tõi välja tunnetuslikke märksõnu, mis kirjeldavad uue keskuse soovitud iseloomu ning kolmandik (33%) vastanutest pidas oluliseks nii liikumise kui väliruumi haljastuse välimust.

Statistiline analüüs näitas, et oluliselt rohkem mainisid oma vastuses keskuse hoonestuslikku ja looduskeskkonna aspekte käsitlevaid märksõnu need, kes lisasid küsitlusele oma kontaktandmed. Funktsioone ehk keskuse erinevaid otstarbeid käsitlevaid märksõnu mainisid oma vastuses teistest oluliselt rohkem Saue eramajade piirkonnas elavad vastajad võrreldes teistega. Tunnetuslikku aspekti käsitlesid oma märksõnadega oluliselt rohkem need, kes vastasid elektrooniliselt, sams kui liikumist käsitlevaid märksõnu mainisid oluliselt rohkem paberankeediga vastanud.

Tabel 12. Küsimusele nr. 7 vastatud märksõnade jagunemine valdkonniti ja valdkonda maininute vastajate osakaal kõigist vastanutest.

Milline peaks Teie meelest Saue keskus olema, et see parandaks linna elukeskkonda?		
valdkond	märksõnad	vastanuid
välimus (hoonestus)	30%	64%
funktsioon (otstarve)	25%	53%
tunnetuslik	19%	40%
liikumine	15%	33%
välimus (loodus)	11%	33%
kokku	100%	

Kõige sagedamini välja toodud märksõnad on välja toodud tabelis 13 ja täpsemalt on vastanute poolt mainitud märksõnade jagunemine lisas 4. Kõige rohkem ehk iga neljas mainis, et linna elukeskkond peaks sisaldama rohelist, mis peaks pakkuma nii hooajalisi taimi, kõrghaljastust kui ka välimööblit, eriti pinke. Tulevase keskuse hoonestuse välimuse juures toodi olulisemate märksõnadena välja avalik ruum, kompaktsus, funktsionaalsus ja mitmekesisus, kaasaegne arhitektuur ja keskkonnasõbralikkus (sh taastuvenergiate kasutamine) ning tööstuse väljakolimine. Nägemus soovitud keskusest kannab endas ka mitmeid vastandumisi – nt toodi välja nii garaažide lammutamist kui renorveerimist, samuti nii märksõnu nagu glamuur ja suuremahulisus kui ka maalähedus, madal hoonestus ja ümbritsevasse keskkonda sobituv.

Keskusala funktsioonide osas toodi olulisemana välja teenuste mitmekesisust ja vaba-aja tegevusi (nii kohad kui üritused) puudutavaid märksõnu. Soovitud teenuste ja/või asutustena mainiti kirikut, kultuurikeskust/kontserdimaja ning näiteks väikeseid renditavaid kontoripindu.

Tabel 13. Küsimusele nr. 7 kõige rohkem mainitud märksõnad vastanute lõikes.

Märksõnad, mille vähemalt 5% vastanutest on maininud linna elukeskkonna parandamiseks			
märksõna	vastanuid	märksõna	vastanuid
roheline (lilled, kõrghaljastus, pingid)	26%	kergliiklusteed (jalgrattad, lastevankrid)	7%
mitmekesised teenused	22%	tööstuse väljakolimine	6%
avalik ruum	18%	korralik park	6%
vaba aja tegevused (üritused & kohad)	15%	jalakäijatele	5%
funktsionaalne	9%	laste mänguväljak	5%
kompaktne	9%	kultuur	5%
lastesõbralik	9%	keskkonnasõbralikkus (taastuvenergia)	5%
esteetiline (ilus)	9%	mugav	5%
turvaline	9%	autovaba	5%
hea ligipääsetavus & liigeldavus	8%	kirik (kogudus)	5%
hooldatud	7%		

Tulevase keskuse soovitud iseloomu kirjeldamiseks toodi välja märksõnu nagu: inimese-, lapse-, noorte- ja eakasõbralik, turvaline, hooldatud kuid samas elav ja aktiivne.

“Pargipingid, kus vanur saaks puhata ja noorem lõõgastuda.”

Liikumist ja liiklemist iseloomustavate märksõnadena olid populaarseimad ligipääsetavus ja liigeldavus, jalakäija- ja kergliiklejasõbralikkus (lapsevanker, jalgratas). Mitmel juhul mainiti ideed liikluse piiramisest, autovabast keskusest ning parkimise lahendamist maa-all, kuid esineb ka vastanduv idee sõiduteest ja parkimismajast. Keskuse rajamise teemat seostatakse ka ühistranspordi korrastamise küsimusega: nt soovitakse näha ilmastikukindlaid ühsitranspordipeatuseid, kus leiduvad ka pingid.

“Läbi ladude kvartali kulgev jalakäijate tänav, mille mõlemal pool oleks teenindus ja söögikohad.”

3.7 Keskusala arendamise prioriteedid

Küsimusele nr. 8 vastas 95% kõigist vastanutest ja ülejäänud 5% (kõik paberankeedid) ei avaldanud oma arvamust. Samas küsimuse üleschitus oli elektroonilisel kujul mõnevõrra ebaõnnestunud ning korrektselt vastas vaid 25% elektrooniliselt küsitlusele vastanutest. Seda kinnitab ka statistiline analüüs, et oluliselt vähem vastasid need, kes täitsid küsimustiku elektrooniliselt. Paberankeedi täitis korrektselt 76% vastanutest ja kokku seega analüüsiti antud küsimust 40% küsitlusuuringus osalenute arvamuse alusel. Vastajatel paluti hinnangut kuuele keskusala arendamise lähtekohale märkides nende tähtsuse (prioriteedi) järjekord, kus 1 tähistab kõige tähtsamat prioriteeti ja 6 vastavalt kõige vähem tähtsamat prioriteeti.

Küsitlusele vastanute prioriteetide jagunemine kuue välja pakutud lähtekoha vahel (tabel 14). Keskusala arendamise lähtekohtade puhul hindasid vastanud keskmiselt kõige tähtsamaks prioriteediks kultuuri ja vaba aja veetmise võimaluste loomist (keskväärtus 2,4; mediaan 2). Statistiliselt analüüsist selgus, et kultuuri ja vaba aja veetmise võimaluste loomise prioriteeti hindasid teistest oluliselt vähem tähtsaks need vastajad, kes ei tööta ega õpi võrreldes teiste vastanutega.

Teiseks kõige tähtsamaks prioriteediks hinnati rõhku avalikule ruumile ja haljastusele (keskväärtus 2,6; mediaan 2). Statistilisest analüüsist selgub, et arendamisel on avaliku ruumi ja haljastuse rõhutamist hinnanud oluliselt tähtsamaks prioriteediks need vastajad, kes on üle 40 aastased võrreldes noorematega, kusjuures vanusega üldiselt antud prioriteet muutub tähtsamaks. Samas oluliselt vähem tähtsamaks prioriteediks hindavad seda need, kes ei tööta ega õpi ning need vastajad, kes kuuluvad üle nelja liikmelisse leibkonda võrreldes väiksemasse leibkonda kuuluvate vastanutega. Samas jällegi avaliku ruumi ja haljastuse prioriteet muutub tähtsamaks koos laste arvuga leibkonnas.

Keskmise tähtsusega prioriteetideks hinnati keskmiselt kaubanduse ja teenuste arendamist (keskväärtus 3,0; mediaan 3) ja uute töökohtade loomist (keskväärtus 3,6; mediaan 4). Statistiline analüüs näitas, et kaubanduse ja teenuste arendamise prioriteet on oluliselt tähtsam neile vastajatele, kes elavad Saue kortermajade piirkonnas kui teistele. Samas töökohtade loomine on tähtsam prioriteet neile vastanutele, kes elavad Saue eramajade piirkonnas. Vastaja vanuse kasvades muutub kaubanduse ja teenuste arendamise prioriteet tähtsamaks.

Tabel 14. Küsimusele nr. 8 vastanute arvamuse jagunemine keskusala arendamise prioriteetide lõikes.

prioriteet	kõige tähtsam					kõige vähem tähtsam	
	1	2	3	4	5	6	kokku
kaubanduse ja teenuste arendamine	24%	14%	28%	10%	17%	7%	100%
kontoripindade loomine	0%	10%	7%	19%	26%	38%	100%
uute töökohtade loomine	16%	7%	17%	33%	21%	7%	100%
kultuuri ja vaba aja veetmise võimaluste loomine	31%	34%	16%	7%	7%	5%	100%
eluruumide ehitamine	5%	3%	16%	14%	22%	40%	100%
rõhk avalikul ruumil ja haljastusel	24%	31%	17%	17%	7%	3%	100%
kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Kõige vähem prioriteetseteks hinnati eluruumide ehitamist (keskväärtus 4,6; mediaan 5) ja kontoripindade loomist (keskväärtus 4,7; mediaan 5). Statistiline analüüs näitas, et eluruumide arendamist ja kontori-

pindade loomist pidasid oluliselt tähtsamaks alla 20 aastased võrreldes üle 60 aastastega ning üldiselt vanusega mõlema arendamise lähtekoha prioriteet langeb. Lisaks pidasid eluruumide arendamist oluliselt tähtsamaks prioriteediks need vastajad, kes elavad Saue kortermajade piirkonnas ning need vastajad, kes lisasid küsitlusele oma kontaktandmed. Samas uute kontoripindade loomine on oluliselt tähtsam prioriteet neile vastanutele, kes elavad Saue eramajade piirkonnas ja neile, kes ei tööta ega õpi ning neile vastanutele, kellel on vähem kui kaks last leibkonnas. Samuti on kontoripindade loomise prioriteet oluliselt tähtsam neile, kellel on leibkonnas liikmeid rohkem kui neli võrreldes vastanutega, kes kuuluvad ühe inimese leibkonda.

3.8 Soovid vaba aja veetmiseks tulevases keskses

Küsimusele nr. 9 vastas 82% kõigist vastanutest ja ülejäänud 18% ei avaldanud oma arvamust. Täpsemalt on vastanute poolt mainitud märksõnade jagunemine välja toodud lisas 5. Statistiline analüüs näitas, et oluliselt rohkem vastasid antud küsimusele need, kes vastasid küsitlusele elektrooniliselt.

Täpselt iga teine vastanutest leidis, et keskses vaba aja veetmiseks peab see pakkuma kultuuri ja meelelahutust (tabel 15). Täpsemalt populaarsemaid märksõnu vaadates (tabel 16) mainit eriti kino (22 %), ent ka teatri (14%) ja kontserdiga (14%) seotud vastuseid. Mõnevõrra alla poole (40%) vastanutest leidis, et oluline oleks, kui tulevane keskus pakuks sportimise ja puhketeenusied. Populaarseimaks sooviks oli mänguväljak, mis oleks kaasaegne ja atraktiivne ning pakuks tegevust erinevas vanuses lastele (15%). Samuti toodi välja sportimisvõimalusi, mis võimaldaks erinevaid treeninguid (13%) ja konkreetsemalt jõusaali (5%) ning 6% vastanute arvates võiks keskses olla spordirajatis (spordikeskus, -hall, -saal).

“Saele võiks olla rohkem kontserte, või üritusi mis on ka mõeldud tööealisele elanikkonnale. Mingeid üritusi või koolitusi sisse tuua, et Saue tööealine elanikkond ka rohkem omavahel suhtleks.”

Ligi kolmandik (35%) vastanutest leidis, et keskus peaks pakkuma vaba aja ja huvitegevuse võimalusi. Eelkõige mainiti huviringe erinevas vanuses täiskasvanutele, lastele ja klubilist tegevust (8%) ning kultuuriüritusi (8%). 31% vastanutest märkis oluliseks aspektist uue keskuse avaliku ruumi ja looduskeskkonna üldisemalt. Eelkõige peeti selle all silmas hooldatud haljastust, kunsti väliruumis ning kvaliteetset õuemööblit, eriti pinke, kus istuda (10%). Samuti toodi ka välja avaliku ruumi olulisus suhtlemis- ja kohtumispaijana (lisa 5).

“Pargis võiks olla puud, purskkaev, avalik WC, kiosk. Söögikohad-kohvikud võiks asuda keskses, samuti ka kultuurimaja, kuhu saaks kutsuda näitusi ja teatritruppe. Kooli aula nimetamine “Saue kontsertsaaliks” ei ole minu arust alternatiiv kultuurimajale.”

Tabel 15. Küsimusele nr. 9 vastatud märksõnade jagunemine valdkonniti ja valdkonda maininute vastajate osakaal kõigist vastanutest.

Milliseid tegevusi peaks Saue keskus pakkuma, et Te tahaksite seal oma vaba aega veeta?		
valdkond	märksõnad vastanuid	
kultuur & meelelahutus	29%	50%
sport & puhketeenus	19%	40%
vaba aeg & huvitegevus	14%	35%
avalik ruum & looduskeskkond	13%	31%
toitlustus & majutus	12%	26%
kaubandus & teenused üldiselt	10%	24%
väljumine (hoonestus)	4%	8%
Kokku	100%	

Iga neljas (26%) küsitlusele vastaja märkis soovi toitlustus ja majutusteenuse arendamiseks ning kaubanduse ning muude teenuste osas (24%). Soovitud toitlustusasutustena mainiti eelkõige kohvikuid (18% vastajatest), aga ka pubi (5 vastajat).

“Kohvik, pubi, kino, poed ja ärid, meelelahutus, ilus avalik ruum, kus aega veeta ja saada tuttavatega kokku.”

Teenuste vallas soovitakse näha üldist laiemat teenuste kättesaadavust (18% vastajatest) või täpsemalt märgiti ära tervise- ja veekeskust (9 vastajat).

Statistiline analüüs näitas, et oluliselt vähem mainisid oma vastuses kultuuri ja meelelahutusse valdkonda kuuluvaid märksõnu need vastanud, kes moodustavad ühe inimese leibkonna. Mida kauem küsitlusele vastaja on elanud Saue linnas, seda rohkem soovib ta spordi- ja puhketeenuseid. Toitlustuse ja majutuse valdkonda rühmitatud märksõnu märkisid oluliselt rohkem noored (alla 20 aastased) vastajad ja need, kelle leibkonna suurus on vahemikus 2 kuni 4 inimest ning need vastajad, kes lisasid küsitlusele oma kontaktandmed.

Täpsema ülevaate populaarsematest märksõnadest annavad tabel 16 ja lisa 5.

Tabel 16. Küsimusele nr. 9 kõige rohkem mainitud märksõnad vastanute lõikes.

Märksõnad, mille vähemalt 5% vastanutest on maininud, et linna keskses vaba aega veeta			
märksõna	vastanuid	märksõna	vastanuid
kino	22%	kultuuriüritusi (sh laulmine, tastsimine)	8%
erinevaid teenuseid	18%	meelelahutus (sh õhtune)	8%
kohvik (sh suviti väljas)	18%	huvikeskus, -ringid, -tegevused (eri vanused)	8%
laste mänguväljak (erinevatele vanustele)	15%	koosviibimine, suhtlemine	7%
teater (etendused)	14%	spordihall, -keskus, -saal	6%
kontsert	14%	keegel	5%
sportimisvõimalused (sh aeroobika)	13%	kogudus (kirik)	5%
söögikoht	11%	jõusaal (sh väljas)	5%
avalik ruum, kvaliteetne & hooldatud (pingid, haljastus, skulptuurid)	10%	kultuurikeskus, -maja	5%
üritusi (sh lastele, peredele, keskealistele)	10%	Tegevusi, üldiselt	5%
tegevusi (sh tervislikud, lastele, peredele)	9%	park	5%

3.9 Inimeste täiendav tagasiside

Küsimustiku lõpus said küsitlusele vastanud veel täiendavalt avaldada oma arvamust, mõtteid, ettepanekuid või kommentaare seoses uuritud teemadaga. Täiendavat tagasisidet andis 17% kõigist vastanutest, mis on täpsemalt välja toodud lisa 6. Üldiselt jagunes tagasiside nelja valdkonna vahel:

- Täiendavad mõtted planeeritava keskusala arendamise suhtes
- Arvamused seoses muu arendustegevusega Saue linnas
- Rahulolu või rahulolematuse väljendamine olemasoleva olukorraga Saue linnas
- Tagasiside küsimustikule ja keskuse arendamise visiooni loomise protsessile

Täiendavad mõtted planeeritava keskuse arendamise suhtes käsitlesid eelkõige selle ruumilist, esteetilist ja funktsionaalsuse temaatikat. Lisaks käsitleti uue keskuse võimalikku sidumist olemasoleva keskkonnaga, (nt Saue mõis, raudteejaama ümbrus), roheline säilitamine ja haljasalade kvaliteedi tõstmine ning garaažide saatus. Samas väljendus ka kahtlus projekti teostatavuses.

„Vaja oleks vaadata, kuidas lihtsate vahenditega ja odavalt maksimaalselt hea tulemus saada. Ma loodan väga, et ükskord saab Saue endale super-keskuse, mida tullahe bea meelga kaema ka lähiumbrusest ... Seal võiks olla igapäevaseks: kontorirotile, poodides käijale, tervisesportlasele, mutikesle pargipingil [...], lapsevanemale, mõnikord võiks seal lähedat väikesed etteasted toimuda nt minikontserdid, looduse nautijale [...]. Noored beemmolgid, alkoholilembesed isikud ja muud psivargad peaksid sellest super-keskusest kuidagi eemale hoidma.“

Seoses muu arendustegevusega Saue linnas väljendati oma arvamust nii õppehoone laiendamise, kergliiklusteede ja olemasoleva turu arendamise vajaduse kohta.

„Näiteks on hästi toimivad taluturud juba mitmeid aastaid Laagris (kultuurikeskuse hoovis) ja Viimsis (vabaõhumuuseumis) ... Rahvast käib seal suht palju ja usun, et nõudlust sellise ürituse järel oleks ka Saue.“

Saue olemasoleva olukorra suhtes avaldati arvamust rajatava uue toidupoe panuse kohta linnakeskkonna kvaliteedi tõstmisel. Rahulolematust väljendati nii planeeritava keskusala olemasoleva olukorra kui ka tänavate kehva seisukorra, kesise kinnivaraturu ja kodutute lemmikloomade kohta.

Täiendavalt anti tagasisidet küsimustiku ülesehituse kohta ja planeeritava keskuse arendamise ideega tegelemisel, mis oli eelkõige positiivne. Väljendus nii hea meel inimeste kaasamisel planeerimise protsessi, kuid ka kahtlus oma panuse andmise kasulikkusele.

„Mul on siiralt hea meel, et keskuse arendamisega selliselt tegeletakse. Ma tunnistän, et mul ei ole head ideed, kuidas see keskus võiks välja näha, mis seal täpselt olla võiks, kuid mul on hea meel, et minu käest seda küsitakse, et seda kuidagi nurga taga ei tehta.“

Kokkuvõte

Ajavahemikus 19. aprill kuni 5. mai viidi läbi küsitlus Saue linna elanike ja Saue linnaga seotud inimeste seas, mis on osa Saue nn keskusala visiooni loomise osalusplaneerimise protsessist. Küsitluse eesmärgiks oli välja selgitada Saue linlaste ja Saue linnaga seotud väärtuseid, inimeste hinnagud praegusele olukorrale antud piirkonnas ning keskusega seonduvad tuleviku ootused, soovid ja vajadused.

Küsitluse osalemisprotsent jäi väga madalaks, kuna küsitlusele vastas kokku 146 inimest. Seega, kuigi rakendati tõenäosuslikku valikuuringu lähenemist, ei saa nii piiratud valimi juures vastuseid üldistada väljendamaks kõigi sauelaste seisukohta. Samas saadud tulemuste puhul on võimalik teha teatavaid järeldusi nii väärtuste, hinnangute kui ootuste kohta keskuse arendusega seoses ning nendest lähtuda edasistes keskusala visiooni loomise etappides.

Käesolevas aruandes toodi küsimuste kaupa välja vastuste jaotused ning analüüsiti statistiliselt vastuste seoseid vastaja profiili tunnustega.

Positiivse noodina selgus küsitlusest, et koguni 79% vastanutest on huvitatud Saue linna arengutes kaasa rääkima. Konkreetsemalt keskusala arendamise küsimustes osalemiseks jättis oma kontakti pooled vastanutest, kes ka oluliselt aktiivsemalt küsimustele vastasid. Samas tuleb arvestada, et tõenäoliselt vastasid küsitlusele pigem need, keda antud temaatika huvitab.

Suurem osa (71%) vastanutest peab keskuse arendamise teemat oluliseks ning tunneb täna puudust keskusest, mis koondaks erinevaid teenuseid ning annaks linnale äratuntava näo. Samas ülejäänud keskusala arendamist oluliseks ei pea, kuivõrd ollakse rahul olemasoleva olukorraga ning harjunud puuduvaid teenuseid tarbima Tallinnas. Niisamuti 72% vastanutest soovib, et keskuse alal toimuksid põhjalikumad ümberkorraldused. Kuigi Koondise tn äärseta garaažide teema kerkis esile vaid üksikutel juhtudel, on selge, et neid kasutatavate inimestele on need vajalikud ning soovitakse nende säilitamist. Seevastu teised, kellel garaažidega otsene kokkupuude puudub, soovivad nende lammutamist. Ühe võimalusena pakuti garaažide ümber paigutamist rohkem linna äärealale.

Väärtuste osas selgus, et sauelased peavad linna juures kõige väärtuslikumaks rohelist ja looduseküllast väikelinna keskkonda (68% vastanutest). Ent samas ei olda rahul pelgate muruplatsidega vaid soovitakse hooldatud ja kvaliteetset ja kutsuvat avalikku ruumi. See peaks pakkuma tegevusi, lõõgastumise ja vaba- aja veetmise võimalusi erinevas vanuses nii eakatele, täiskasvanutele kui ka lastele, kellele tuleks pakkuda kaasaegseid ja innovaatilisi mänguväljakuid.

Teenuste osas soovivad ligi pooled vastanutest näha keskuses enam kaubandust, iga kolmas vastaja spordi ja puhketeenuseid ning toitlustus- ja majutusteenuseid. Lisaks keskuse funktsioonidele, tõid küsitletud võrdselt olulise aspektina välja linnas elamise kvaliteedi mõjutajana ka keskusala hoonestuse, väliruumi- ja liikumise korralduse kui ka keskuse tunnetusliku iseloomu.

Prioriteetideks, millest keskusala arendamisel juhinduda tuleks, toodi tähtsaimana välja kultuuri ja vaba-aja veetmise võimaluste loomine ning teiseks rõhku avalikul ruumil ning haljastusel. Kaubandust ja teenuseid hinnati alles tähtsuselt kolmandana. Uute eluruumide ja kontoripindade ehitamist peetakse seevastu kõige vähem olulisemateks prioriteetideks.

Saue linna keskusala visiooni loomise protsessi kontekstis võib küsitlusest järeldada, et alus idee edasi arendamiseks on olemas ning kohalike hulgas leidub aktiivselt huvitatuid keskuse arendamise teemadel kaasa rääkima. Samas on ka kohalike hulgas esindatud mitmed vastanduvad hoiakuid, mis tuleneb osaliselt teadmatusest, mida ja kuidas arendada tahetakse ning osalt harjumusest, soovides et Saue linnas püsiks kõik just nii nagu on.

Lisad

Lisa 1. Küsitluse ankeet (paberil)

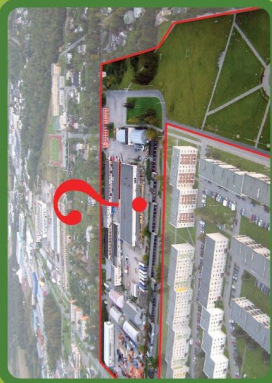
Hea Saue linna elanik!

Teie ees olev küsitlus on esimene samm Saue linna uuele keskusele näo ja sisu kavandamisel.

Tule, Koostise ja Pärnasaalu tänavate vahelist ala ehk nn keskuala on pikalt keskuseks mõeldud, kuid seni puuduvad kokkulepped, millist keskust linnaele ja ümbruskondadele elanikele vaja on. Et sellele küsimusele ühiseid vastusi leida, on Saue linnavalitsus algatanud osalusplaneerimise protsessi, kus igaüks on võimalus keskuse kavandamisse panustada. Linnavalitsust abistab protsessi kavandamisel ja läbiviimisel linnaelanike kompetentsuskeskus MTU Linnalabor.

Küsitlusega uurime Teie hinnangut praegusele keskusalale ja Teie ootusi, soove ja vajadusi tulevase keskuse osas. Küsitluse tulemustel avaldame maikuus Saue Sõnas ja linna kodulehel. Saadud tulemused on alusaks järgnevale koostamisele, kus saame kõiki teemasid silmast silma läbi rääkida. Palun tooge täidetud paberkuumistik iljelmalt

5. Mail Saue Postkontoris, Raamatukokku, Noore-keskusesse, Päevakeskusesse, kolme suurde poodi või Linnavalitsusse (Tule tn 7). Küsimusik on täidetav ka elektrooniliselt kodulehel www.sau.ee Samast leiab ka info keskuse arendamise protsessi kohta. Lisarõõm küsitluse ning keskuse arengute kohta saab **e-postilt** kristina@saue.ee.

1. Milline on Teie huvil Saue linna arengus kassa rääkida?

1. Olen arenguid jälginud ja soovim osaleda
2. Olen arengutega kursis, kuid ei soovi osaleda
3. Ei ole arengutega kursis, kuid soovin osaleda
4. Ei ole arengutega kursis ega soovi kaasa rääkida

2. Kas Te tunnete Saue puhul püüdnud linnaarengust, kuhu on koondunud erinevad teenused ja tegevused?

1. Jah, väga	2. Jah, pigem tundu	3. Pigem ei tunne	4. Üldse ei tunne
--------------	---------------------	-------------------	-------------------

3. Palun põhjendage lühidalt oma eelindust valikut.

4. Kuidas hindate Saue linna keskuse praegust olukorda? (valige igast paarist vastus, millega Te pigem nõustute)

A. keskus on minu jaoks toomulik osa Saue linnaajalust	
B. keskus mõjutab mu liikumist linnas, sest pean ringiga minema	
C. keskus on piisavalt teenusid	
D. mulle sobib, kui keskus jääb nii, nagu ta on	

5. Millised teenused on Teie meelest Saue linnaast praegu puudud? (kirjutage viis olulisimat, mis tõstaks Teie jaoks Saue elamise kvaliteeti)

1.	4.
2.	5.
3.	

6. Mis on täna Saue juures väärtuslik ja ei tohiks keskuse arendamise käigus kaduda või muutuda?

7. Milline peaks Teie meelest Saue keskus olema, et see parandaks linna elukeskkonda? (Kirjutage viis olulisimat omadust, mis tõstaks Teie jaoks linnas elamise kvaliteeti)

1.	4.
2.	5.
3.	

8. Millistest prioriteetidest peaks Teie arvates keskuse arendamisel lähtuma? Reastage variantid tühisuse järjekorras ühest (kõige olulisem) kuuent (kõige vähem olulisem).

..... a. kaubanduse ja teenuste arendamine	
..... b. kontoripindade loomine	
..... c. uute töökohtade loomine	
..... d. kultuuri ja vaba aja veetmise võimaluste loomine	
..... e. eluruumide ehitamine	
..... f. rõhk avalikult ruumil ja talajastusel	

9. Millistest tegevustest peaks Saue keskus pakkuma, et Te tahaksite seal oma vaba aega veeta?

VASTAJA PROFIIL

10. Sugu	1. mees	2. naine	11. Vanus	aastane
----------	---------	----------	-----------	---------

12. Kus Te elate?

1. Saue linna eramute piirkonnas	2. Saue linna korrusmajade piirkonnas	3. Saue vallas	4. mujal
----------------------------------	---------------------------------------	----------------	----------

13. Kus Te töötate/õpite?

1. Saue	2. Tallinn	4. muu Eesti	5. ei tööta ega õpi
---------	------------	--------------	---------------------

14. Mitu liiget on Teie leibkonnas

	täiskasvanut ja	last
--	-----------------	------

15. Mitu aastat Te olete Saue elanud?

	aastat
--	--------

16. Kas plaanite siirduda oma tuleviku Saue linnaga? (Valige sobivam variant)

1. Jah	2. Ei, plaanin lähima kahe aasta jooksul ära kolida
--------	---

17. Kui soovite keskuse arendamisega edaspidi kursis olla, jätke palun oma e-posti aadress või telefon. (Teie kontaktandmeid kasutatakse ANULTI Teie teavitamiseks visiooni loomise protsessi tulemustest üritustest)

Täname vastamast! Kui Teil on arvamusi, mõtteid või kommentaare seoses küsitlusega, saate neid Teie tagasiside ühe väga häälitud.

Lisa 2. Vastaja profiili mõju vastustele dispersioonanalüüsi põhjal.

		Vastaja profiili tunnused								
		Sugu	Vanus	Elukoht	Töökoht	Leibkond	Laste arv	Sauel elatud aastad	Kontakti jagamine	Ankeedi vorm
Küsimus nr 1					+				++	
Küsimus nr 2						++				
Küsimus nr 3, üldine vastamine		+	++							+
Küs. nr 4	sõnadepaar A sõnadepaar B sõnadepaar C sõnadepaar D	+								
Küsimus nr 5	üldine küsimusele vastamine									
	avalik teenus									
	hoolekanne		++							
	kaubandus	+		+	++		++		+	++
	kultuur	+++			+					
	meelelahutus									
	sport & puhketeenus						+		+	
	muu teenindus								++	
	tervishoid									
Küs. nr 6	toitlustus & majutus		++			+			++	
	transport & liikumine							+		
	vaba aeg & huvitegevus							++		++
Küs. nr 7	üldine küsimusele vastamine			+					+	+++
	ehituslik keskkond									
	looduskeskkond									++
Küs. nr 8	tunnetuslik			+						
	üldine küsimusele vastamine									+
	välimus (hoonestus)								++	
	tunnetuslik									++
	funktsioon (otstarve)			+						
Küs. nr 9	välimus (loodus)								++	
	liikumine									+
	üldine küsimusele vastamine									+++
	kaubanduse ja teenuste arendamine		++	+	++	+++	+++			
	kontoripindade loomine			+						
Küs. nr 10	uute töökohtade loomine				+					
	kultuuri ja vaba aja võimal. loomine									
	eluruumide ehitamine	++		++					+	
	rõhk avalikul ruumil ja haljastusel	+++			+++	+++	++			
	üldine küsimusele vastamine									+++
Küs. nr 11	kaubandus & teenused üldiselt							+++		
	sport & puhketeenus									
	toitlustus & majutus		++			++			++	
	kultuur & meelelahutus					+++				
	vaba aeg & huvitegevus									
	avalik ruum & looduskeskkond									
Küs. nr 12	välimus (hoonestus)									
	üldine küsimusele vastamine									

Statistiline olulisus leitud $p < 0,1$ (+), $p < 0,05$ (++) ja $p < 0,01$ (+++) tasemetel.

Lisa 3. Küsimusele nr. 5 vastanute märksõnad vastanute lõikes.

märksõna (valdkonniti)	vastanuid	märksõna (valdkonniti)	vastanuid
Kaubandus	84	Meelelahutus	35
Turg	23	Kino	20
Rüdepood	15	kontserdisaal	4
tööstuskaubad	12	meelelahutus (sh lastele)	2
Kaubanduskeskus	11	teater	2
jalatsipood	8	klubi	2
esmatarbekaubad	4	Konverentsikeskus	2
side ja elektroonikapood	3	disko	1
ehituspood	3	kontserdid	1
toidupood	2	välilava	1
Lastekaubad	2	Kultuur	31
raamatupood	1	kultuurikeskus, kultuurimaja	15
Sport & puhketeenus	57	Kirik	5
mänguväljak (sh väikelapsed, koolilapsed, noored)	21	kunstikeskus (galerii-ateljee), näituseruum	4
sportimisvõimalus (sh trennide olemasolu)	13	seltsimaja	3
spordisaal (spordihall)	5	Kultuuriüritus	2
keeglisaal	5	kogudus	1
jõusaal	5	raamatukogu	1
tennisahall	4	Avalik teenus	30
tennisväljak	1	rohealad	6
jäähall	1	lemmiklooma jalutuspark	4
terviserada	1	kalmistu	3
Piljardisaal	1	parkimine (parkimismaja)	3
Toitlustus & majutus	50	linnaavalitsuse hoone	3
kohvik	16	politsei	2
söögihoht	8	avalik wc	2
Pubi	7	tuletõrje	1
kiirtoidukoht	7	turvalisuse tagamine kaameratega	1
majutusteenus	4	turismiinfo	1
Baar	3	kiirabi	1
Restoran	2	mälestusmärk	1
kondiitriäri	2	infokeskus/muuseum	1
pruulikoda	1	loomade varjupaik	1
Teenindus	39	Hoolekanne	29
pangateenus	10	lasteaed, lastesõim	8
fotograaf	4	eakate pansionaat	8
jalgratta pood/hooldus	3	lastehoid (sh väikelaste, päevane ja öhtune)	6
postkontor	3	Eakate päevakeskus	3
Ilusalong	3	sotsiaalteenus	1
Elektroonika remont	3	erihoolekande teenus	1
Kellasepp	2	Sotsiaalmaja	1
Notar	2	sotsiaalabikeskus	1
kingsepp	2	Transport & liikumine	26
Teeninduskeskus	1	kergliiklusteed	8
juuksur	1	transpordiühendus	5

juriidiline konsultatsioon	1	raudteejaamahoone	4
juveeliäri	1	kõnniteed	3
Lukksepp	1	bussijaamahoone	2
kontoriteenus	1	rongiühendus	2
keemiline puhastus	1	ühistransport	1
Tervishoid	35	takso	1
saun	11	Vaba aeg & huvitegevus	22
perearstikeskus	6	vaba aja tegevusi noortele	6
tervisekeskus	6	vaba aja tegevusi täiskasvanutele	5
veekestus, spaa	5	Vaba aja veetmise võimalus	4
terviseteenus, lastele	2	huviringe	4
terviseteenus, väikelastele	1	Mõisakompleksi kasutamine	1
Arstikeskus	1	vaba aja veetmise võimalus, puuetega lastele	1
tervishoiuteenus	1	vaba aja üritused	1
arstiabi	1	Elamispind	3
Soolakamber	1	korterelamud, kaasaegsed elamispinnad	1
		korterelamud, kõrged	1
		korterelamud, kvaliteetsed üüri	1

Lisa 4. Küsimusele nr. 7 vastanute märksõnad vastanute lõikes.

märksõna (valdkonniti)	vastanuid	märksõna (valdkonniti)	vastanuid
Välimus (hoonestus)	118	Tunnetuslik	76
avalik ruum	23	lastesõbralik	12
funktsionaalne	12	turvaline	11
kompaktne	12	hooldatud	9
esteetiline (ilus)	11	mugav	6
tööstuse väljakolimine	8	inimsõbralik	5
keskkonnasõbralikkus (sh taastuenergia)	6	lapsesõbralik	5
kaasaegne arhitektuur	5	eakatesõbralik	4
mitmekesine	5	puhas	3
avar	5	kodune	3
atraktiivne	4	Peresõbralik	2
valgustus	4	sõbralikud inimesed	2
prügikaste	3	aktiivne & elav keskus	2
olemasolevate hoonete renoveerimine	2	rõõmsameelne	1
sobitumine ümbruskonnaga	2	alkoholi&suitsuvaba	1
noortepärane	1	elamisväärtus	1
maalähedus	1	loomasõbralik	1
omanäoline	1	lahke	1
kirik	1	vaikne; kodune	1
glamuurne	1	"Saue Rotterman"	1
terviklik lahendus	1	aktiivsed elanikud	1
garaazide renoveerimine	1	vaikne	1
hoonestus, madal	1	noortesõbralik	1
hoonestus, 3-5 korruselisel	1	hubane	1
suuremahuline	1	lustlik	1
harmooniline	1	Liikumine	60
hoonestus, kõrg	1	hea ligipääsetavus & liigeldavus	10
läbimõeldud	1	kergliiklusteed (jalgrattad, lastevankrid)	9
avalik ruum (uisuväli talvel)	1	jalakäijatele	7
garaazide lammutamine	1	autovaba	6
Kunstielementid (purskkaevud, skulptuurid)	1	sõiduteed	5
Funktsioon (otstarve)	97	bussipeatused (ilmastikukindel, pingid)	3
mitmekesised teenused	29	parkimine maa alla	3
vaba aja tegevused (üritused & kohad)	19	jalgrattahoidjad	3
laste mänguväljak	7	kõnniteed	3
kultuur	6	raudteejaam (ilmastikukindel, pingid, wc)	2
kirik	5	ühistransport TLNga keskööni	2
kultuurikeskus	4	parkimine	2
toitlustus	3	autoga	1
elamispiinnad	3	ühistransport TLNga	1
renditavad kontoripinnad	2	avatud	1
kontserdimaja (-saal)	2	liikluse piiramine	1
mitte ainult elamuid	2	parkimismaja	1
avalik wc	2	Välimus (loodus)	45
tervishoiuteenused	1	rohelust (sh. lilled, kõrghaljastus, pingid)	34
vaba aja tegevused, õhtuti	1	korralik park	8

turg	1	looduslik	3
elamispinnad, osaliselt	1		
kaubandus	1		
mitte kaubandust	1		
lasteäed	1		
laste mänguväljak (siseruumis)	1		
lastehoid	1		
renditavad väikeäripinnad	1		
vähem kaubandust	1		
renditavad äripinnad	1		
suur toidupood	1		

Lisa 5. Küsimusele nr. 9 vastanute märksõnad vastanute lõikes.

märksõna (valdkonniti)	vastanuid	märksõna (valdkonniti)	vastanuid
kultuur & meelelahutus	100	avalik ruum&loodus	43
kino	26	avalik ruum, kvaliteetne & hooldatud (pingid, haljastus, skulptuurid)	12
teater (etendus)	17	koosviibimine, suhtlemine	8
kontsert	17	park	6
meelelahutus (sh õhtune)	9	jalakäijate ruum, liikumisvabadus	4
kultuuriüritusi (sh laulmine, tastsimine)	9	avar	3
kogudus (kirik)	6	kohtumiskoht	2
kultuurikeskus, -maja	6	kergliiklusteed	2
kunsti-, näitusekeskus (kunstigalerii/näitusesaal)	5	atraktiivne turg	1
raamatukogu	2	atraktiivne	1
muusikasalong	1	avalik lava	1
klubi	1	avalik ruum (energiasäästliku valgustusega)	1
peosaal	1	koerte park (eraldatud)	1
sport & puhketeenus	66	lastesõbralik	1
laste mänguväljak (erinevatele vanustele)	18	toitlustus & majutus	43
sportimisvõimalusi (aeroobika, zumba, bodypump)	15	kohvik (sh suviti väljas)	21
spordihall, -keskus, -saal	7	söögiukoht	13
jõusaal (sh väljas)	6	pubi	5
keegel	6	majutus	3
spordiüritusi	3	kiirtoidukoht	1
mängude tuba	3	kaubandus&teenused üldiselt	35
minigolf	2	erinevaid teenuseid	22
piljard	2	tervisekeskus	5
lauatennis	1	veekestus	4
saun	1	perearstikeskus	1
välibassein	1	vanadekodu	1
extreme-sportiväljak	1	iluteenus	1
vaba aeg & huvitegevus	50	turg	1
huvikeskus, huviringid, huvitegevused (eri vanustele)	9	välimus (hoonestus)	12
tegevusi	6	ostu-, kaubanduskeskus	3
tegevusi (sh tervislikud, lastele, peredele)	5	koondunud keskus	3
üritusi, lastele	4	eluruume, osaliselt & renditavaid	2
tantsuõhtud	4	esteetiline hoonestus	1
laadad	3	ärimaja	1
üritusi, peredele	3	parkimismaja	1
kohad, kus vaba aega veeta (sh lastega)	3	kvaliteetne arhitektuur	1
üritusi, keskealiste	3	avalik ruum&loodus	43
koolitusi (eri vanused)	3	avalik ruum, kvaliteetne & hooldatud (pingid, haljastus, skulptuurid)	12
laste mängutuba	2	koosviibimine, suhtlemine	8
klubiline tegevus	2	park	6
üritusi	2	jalakäijate ruum, liikumisvabadus	4
kirbuturg	1	avar	3

Lisa 6. Vastajate täiendavad aravmused, ettepanekud ja kommentaarid.

Kõik minu ettepanekud saaks panna kokku ühte suurde odavasse majja, aga see ei kujundaks jalutamisväärtset peatänavat ja linnasüdat vaid tekitaks ühe monstri juurde. Saue park peab olema linna osa, mitte kinnine eraomand ja aastarv ei ole 1813 vaid 2013,
14-ndale küsimusele vastamine vajas mõtlemist: a) Kui oleksin leibkonnas üks, kas peaks vastus 0 olema, b) kui lapsed on aga täiskasvanutena juba eelmises küsimuses märgitud, salgan nad maha?
Hea algatus. Jõudu!
Keskuse arendamine on kahtlane, kui vaadata gümnaasiumi laiendamise kavasad, milliseid on tehtud minu Sauel elamise algusest saati ja erinevates variantides, kuid kool on ikka hädas oma ruumipuudusega. Keskuse arendamisega tuleks vähendada selle õppeasutuse ruumide koormust ja viia niipalju kui võimalik kooli mittepuutuvaid ja õppetööd segavaid üritusi ning asutusi sealt ära.
Küsimustik ei võimaldanud kohati vastusevariante, mida oleksin soovinud valida. Aga muidu tore ettevõtmine.
Leian, et Grossi pood ei anna Saele lisaväärtust.
Loodan, et kui töökohad viiakse keskusest ära, siis pigem Saue äärealadele või Saue külje alla, et kohalikele jääksid töökohad alles ning tööle ei peaks pikalt sõitma. Teine võimalus on tekitada keskus mujale, nt raudteejaama ümbrusesse.
Loomuikult üks asi on see, mida inimesed soovivad ja ma kardan, et me võime siin fantaseerida ja unistada, kuid kahjuks see nii jääbki. Sauel on vastikud kaarhallid ja nõmedad garaazhid eks ikka nõukogude aja pärand. Kas see planeeritav maa-ala (fotol ümbritsetud sinisega) ei ole natuke liiga suur? Kuhu hakkaksid siis garaazhide omanikud oma autosid parkima? Kui need garaazhid kuidasgi ära "maskeerida" saaks, siis võiks nad ju ollagi. Äkki oleks vaja juurde garaazhe soovijatele korrumajade piirkonnast? (rentida) Minigi üks päris suur osa sellest alast peaks minu arvates tulema ka elumajad (max 3-kordsed). Aga kogu keskus võiks olla ikka ühes stiilis, st omavahel kokku sobivalt ehitatud kaasaegse moega. Ma arvan, et plaanid võivad ju paika pandud olla... Teostamine ei lähe nii kiiresti (enne jõuan ma Sauelt ära kolida, ma arvan...). Muidugi ettevõtuse arendamiseks oleks vaja juurde bürooruume - hetkel neid praktiliselt polegi. Üks lahe lahendus oleks, kui katuste peale saaks isutada puid või taimi - siis ei tundu kogu lugu nii urbanistlik. Vaja oleks vaadata, kuidas lihtsate vahenditega ja odavalt maksimaalselt hea tulemus saada. Ma loodan väga, et ükskord saab Saue endale super-keksuse, mida tullakse hea meelga kaema ka lähiümbrusest - mis oleks silmapaistev teiste Eesti linnakeskuste seas (nt Rakvere turuplatsi keksus ei ole õnnestunud keskus). Seal võiks olla igapäevase elu midagi: kontorirotile, poodides käijale, tervisesportlastele, mutikesle pargipingil (ei palun, mille ärge soodutage tuvide tootmist!!!), lapsevanemale, mõnikord võiks seal lahedad väikesed etteasted toimuda nt minikontserdid, looduse nautijale (minigi ekstravagantsete taimede näidispeenrad nt + infotahvliid nende hoolduse kohta). Noored bemminolgid, alkoholilembesed isikud ja muud psivargad peaksid sellest super-keskusest kuidagi eemale hoidma. Küsimus on vaid, kuidas? Ahajaa, veel oleks lahe, kui see keskus suunaks minigi tee või suunduks kuidagi Saue mõisa, sest olgugi kahjuks eraomandis, on see ainus väärtusega asi siin linnas. Mitte unustada ajalugu!
Mis minu arvamusest sõltub või muutub? Kas keskus tõesti ka millalgi välja arendatakse ja kui, siis mille arvelt? Kas muutused saavad toimuma hakata vaid Saue vallaga liitudes?
Mul on siiralt hea meel, et keskuse arendamisega selliselt tegeletakse. Ma tunnistan, et mul ei ole head ideed, kudas see keskus võiks välja näha, mis seal täpselt olla võiks, kuid mul n hea meel, et minu käest seda küsitakse, et seda kuidagi nurga taga ei tehta.
ootaks peatset Saue - Keila ja Saue - Saku kergliiklustee ehitust. Saue linna peatänavate remonti peaks küll kohesalt alustama,
ootaks Tule tänava remonti ja seda kiiremas korras. Palun suunake oma ressursid sinna ja tehke see tee korda. Varsti kirjutan teile jälle muidu kurja kirja. Olen maksumaksja ja ootan korras tänavat, see on hetke täielik häbikoht meie linnale,
Palun jätke piisavalt rohelist ja ärge ehitage kõike täis. Ehitised võiksid olla madalad, et ei tekiks kõrghoonetele omast pimedust ja majade domineerimist.
Punkt nr. 16. Kas plaanite siduda oma tuleviku Saue linnaga? * See JAH on antud eeldusel, et Saue linna piirkonda ehitatakse lähiajal (2-3.a perspektiivis) juurde piisavalt kortermaju vms omandatavat uut kinnisvara. Plaan on millalgi osta uus korter või kolida hoopiski Keila-Saku vms piirkonda, kui seal neid pakutakse. Hetkel ei saa olla rahul Saue kinnisvara osas pakutavaga.
Sauel võiks näiteks kord kuus olla Taluturg (just nende mõttetute "Türgi" nanni laatade asemel), kus on müügil ainult korralik eesti toidu-ja käsitöökaup. Sarnaseid ettevõtmisi on teinud juba paljud vallad. Näiteks on hästi toimivad taluturud juba mitmeid aastaid Laagris (kultuurikeskuse hoovis) ja Viimsis (vabaõhumuuseumis). Toimuvad nad 1 kord kuus (tavaliselt laupäeviti). Rahvast käib seal suht palju ja usun, et nõudlust sellise ürituse järel oleks ka Sauel.

Piirkond peaks olema ilus ja korras. Näiteks ei ole ilmselt mõtet kogu nii suure maa-ala peale panustada või loota, et Saue ongi nii suur keskus, sest Saue on siiski väike linn. Minu idee on esiteks korrastada praegune Saue park. Kivid on seal ära vajunud, lambipostid on viltu juba aastaid jne. Kui need kõik korda teha, juurde istutada põõsaid ja see inetu lipumast ära kaotada ning korralik purskkaev asemele teha, oleks juba keskusel jumet. Lisaks tasub kindlasti turu poole jääv põllumaa arendada pargiks, jalutusalleeiks (pole vaja nii palju teid, nagu olemasolevas pargiosas; võibki olla mitmetahuline park), kus ääres on siis mingi pood/kohvik, kus võib ka olla eluruume. Peaasi, et see kurviga autotee ette ei jääks, ning oleks ilus suur pargiala. Kuna Saue on nii väike linn, meil on niigi enamik teenuseid koondunud keskusesse, siis ei oskagi välja pakkuda, mis teenuseid võiks veel olla. Nn Arco maja tuleks pargi abil ühendada saue keskusesse. Autode liiklemiseks tuleb küll tänav jätta, kuid see tuleb läbi mõelda, kuidas see kulgeb, et Arco maja, koos pangateenuste ja muuga jääks keskusesse, samamoodi, et Loft ja Cafe Allee moodustaksid ühtse tänav. Ülejäänud piirkond, mis jääb Säästumarketi poole, on küll inetu ja ei sobi tegelikult saue keskusesse, on ajaloo jäänuk ning ei kujuta ette neid finantse, mis suudaksid kõik hooned lammutada või nende asemel teha nn poepiirkonna ja kaotada laialiolevad poed. Seega oleks ettepanek jätta poed sinna, kus nad on, ehk siis Saue keskus algab Kaubakeskusega (äärmisel juhul maximaga) ja kulgeb ilusa ja eriihmelise pargina Arco majani. Vahepeal võib olla kohvik, pood, mis iganes. Hea ilme saavutamiseks võiks kaduda vähemalt inetu vana turuhoone ja selle asemele midagi uut luua.
Punkti 4. vastustes on Keskuse all mõeldud planeeritavat keskuse ala? Ei oska mõelda sellest planeeritavast keskuse alast kui linna keskusest. P.4 kommentaariks- muidugi võiks angaari asemel olla kena turuhoone ja vanad aiad (nõgesed!) ala taga ümber ehitada-korrastada. Minu arvates sobiks selleks piirkond, kus elanikud kõige rohkem ka praegu liiguvad, nt. Kaubakeskuse - Pärnasalu-Kütise vaheline ala (osal on seal praegu mänguplats). Samuti sobiks suubumaks keskuse alasse kaskede allée Koondise tn. taga. Med.asutused ja Päevakeskus oleksid linnakeskuses loomulik osa, samuti kaubanduskeskus (uuendatult!).
Põhimure seostub loomadega: kodutuid kasse ei tohiks üldse olla, selleks tuleks kõik kodukassid üle lugeda ja kui tegemist ei ole kodukassiga, peaks olema võimalus ta koheselt varjupaika viia. Õnnetud haiged loomad ei tee kedagi õnnelikuks. Samuti tuleks nende meeleute siililaipade ennetamiseks panna hoiatusmärgid kõikidele teeotstele. Samuti võiks politsei vahel mõõta kiirust sellel Vana-Keila maantee teelõigul, mis algab Olerexi juurest ja kulgeb piki Kadaka elurajooni. Politsei passib vahetevahel küll V-Keila mnt 7 maja juures, kuid seal reeglina ei kihutata, kihutamine algab just sealt edasi Olerexi poole. Sellepärast sõidetakse öösiti ka siile hullult surnuks, et mõned armastavad sellel suht sirgel teelõigul autost viimast välja pigistada.
Saue linna kõige suurem probleem on koolimaja ruumipuudus! Hetkel käimasolev juurdeehituse plaan ei lahenda olukorda. Parim plaan oli eraldi algklasside maja!!
Saue praegune keskus - kus see on ? Mu ettekujutuses ei ole keskus suur lage plats, vaid piirkond, kuhu inimestel oleks põhjust ja tahtmist tulla.
Soovin linna tegevusega kursis olla läbi meedia ehk siis Saue Sõnumid on piisav.
Täiesti mõttetu on Sauele Grossi poe ehitamine! Kindlasti ei vaja keskus põhjalikke muudatusi, vaid pigem veidi täiendust.
Töökoht on juriidiliselt Tallinnas aga tegelikult teen kodus tööd. Küsimustikku võiks selle koha pealt natuke täiendada, sest sellist valikut praegu ei ole.
Võiks mainida siin ka milline rahvus on vastajal.
Võtke eeskujuna Saksa või Prantsuse väikelinnadest, seal on sageli väga head linnakeskused.